

İstehsal artır, çeşid çoxalır, ixrac coğrafiyası genişlənir

Məlum həqiqətdir ki, seçicilər seçərkən seçilmək istəyinin gördüyü işlərə qiymət verib qərar qəbul edirlər. O da məlumdur ki, bir və ya neçə dəfə seçilmiş şəxsin növbəti seçkilərdə qələbəsi onun əvvəl verdiyi vədlərə nə dərəcədə əməl etməsi ilə bağlı olur. Vəd verib yerinə yetirməyən şəxsin təkrar seçilmək ehtimalı sıfıra düşür.

Prezident İlham Əliyevin fevralın 7-də keçirilən seçkilərdə 92,12 faiz səsə qalib gəlməsi xalqa verdiyi vədə sadıq qalması, seçici etimadını qazanmasından qaynaqlanır. Çünki o, dövlət başçısı kimi ötən dövr ərzində vətəndaş güvənini qazana bilmişdir və bu üzdən seçicilərin mütləq əksəriyyəti növbəti 7 ildə dövlətin idarə olunmasını ən layiqli namizəd kimi ona etibar etmişdir.

Bu etibarın və etimadın səbəbləri çoxdur və biz yalnız onun birindən qısa söz açacağıq. Məlumdur ki, dövlət başçısı kimi fəaliyyətə başladığı ilk gündən Prezident İlham Əliyev ölkənin karbohidrogen ehtiyatlarından asılılığını azaltmaq, hərtərəfli və dayanıqlı inkişafını təmin etmək məqsədi ilə iqtisadi islahatların başlanmasına start vermişdir. Bunun üçün qeyri-neft sektorunun, o cümlədən qeyri-neft sənayesinin inkişafını hədəfləyən Prezident sənaye parkları və sənaye məhəllələrinin yaradılması istiqamətində konkret tədbirlər görmüşdür. Bu, dünya praktikasında özünü doğrultmuş bir yol idi.

Hazırda ölkəmizdə 7 sənaye parkı və 5 sənaye məhəlləsi fəaliyyət göstərir. 2021-2023-cü illər ərzində İqtisadi Zonaların İnkişafı Agentliyinin idarəçiliyində olan sənaye həmin zonalarda 56 sahibkarlıq subyektinə rezidentlik statusu verilib, 17 müəssisə fəaliyyətə başlayıb, 1336 daimi iş yeri yaradılıb və ümumilikdə 8,45 milyard manatlıq məhsul istehsal edilib ki, bunun da 35,7 faizi ixracın payına düşür.

Ötən il İqtisadi Zonaların İnkişafı Agentliyinin idarəçiliyində olan sənaye zonalarında 12 müəssisə fəaliyyətə başlayıb. Bu müəssisələr tərəfindən sənaye zonalarına 135 milyon manat investisiya yatırılıb, 744 daimi iş yeri yaradılıb. Sözügedən müəssisələr polimer qatqıların, keramik plitələrin, qablaşdırma məhsullarının, istilik izolyasiya lövhələrinin, nəqliyyat vasitələri üçün əyləc bəndlərinin və s. məhsulların istehsalı ilə məşğul olurlar.

Keçən il İqtisadi Zonaların İnkişafı Agentliyinin idarəçiliyində olan sənaye zonalarında həmçinin 26 sahibkarlıq subyektinə rezidentlik statusu verilib. Onlardan 7-si Ağdam Sənaye Parkının, 5-i "Araz Vədisi İqtisadi Zonası" Sənaye Parkının, 8-i Sumqayıt Kimya Sənaye Parkının, 3-ü Pirallahı Sənaye Parkının, 1-i Hacıqabul Sənaye Məhəlləsinin, 2-si Sabirabad Sənaye Məhəlləsinin rezidenti kimi qeydiyyatla alınıb. Həmin rezidentlər tərəfindən 471 milyon manat investisiyanın yatırılması, 3100-dən çox yeni iş yerinin yaradılması nəzərdə tutulur. Sərmayəçilər tərəfindən sənaye zonalarında baza yağların, kompozit armaturların, güzgülərin, birdəfəlik üçkomponentli şprislərin, müxtəlif təyinatlı dərmanların, süd məhsullarının, qazobeton blokların, əmtəə beton və quru yapışdırıcıların və s. məhsulların istehsalı həyata keçiriləcək.

Sumqayıt Kimya Sənaye Parkı ölkəmizdə ilk yaradılan belə istehsal sahəsidir. Park həm də özünün istehsal və ixrac imkanlarına görə bu sahədə liderdir. SKSP Prezidentin 2011-ci il 21 dekabr tarixli fərmanı ilə ölkədə innovativ və yüksək texnologiyalar əsasında rəqəbatqabiliyyətli sənaye istehsalının inkişafı üçün münbit şərait yaratmaq, bu sahədə sahibkarlığı dəstəkləmək, qeyri-neft sektorunun davamlı inkişafını təmin etmək və əhalinin istehsal sahəsində məşğulluğunu artırmaq məqsədi ilə yaradılıb.

SKSP yaradılarkən 168 hektara yaxın ərazini əhatə edirdi. Hazırda isə parkın ərazisi 583,5 hektardır. İndiyədək sənaye parkına rezidentlər tərəfindən 5,4 milyard manatdan çox investisiya yatırılıb, 6600-dən çox daimi iş yeri açılıb. Parkın rezidentləri tərəfindən ümumilikdə 9,5 milyard manatlıq satış həyata keçirilib ki, onun da 3,3 milyard manatdan çox hissəsi - təqribən 34,7 faizi ixracın payına düşür. Parkda istehsal olunan məhsullar dünyanın 60-dan çox ölkəsinə satılır.

İqtisadi Zonaların İnkişafı Agentliyinin idarəçiliyində olan SKSP-nin rezidenti STP Şirkətlər Qrupuna daxil olan "STP Global Cable" MMC tərəfindən istehsal edilən kabel məhsul-

ları ilk dəfə Sinqapura ixrac edilib. İlk olaraq bu ölkəyə təqribən dəyəri 200 min manatdan çox məhsul satılıb. İllik istehsal gücü 120 min ton təşkil edən "STP Global Cable" MMC-də məişət və sənayedə müxtəlif məqsədlər üçün istifadə olunan müxtəlif çeşiddə kabel və naqıl istehsal etmək mümkündür. Zavodda istehsal edilən məhsullar daxili bazara satılmaqla yanaşı, "Made in Azerbaijan" brendi ilə Türkiyə, Rusiya, Ukrayna, Qazaxıstan, Belarus, Tacikistan, Türkmənistan, Rumıniya, Gürcüstan kimi ölkələrə ixrac edilir.

Parkın rezidenti "Alco" MMC isə ötən il ilk dəfə olaraq Kolumbiya, Mərakeş, Əlcəzair, İordaniya, Nigeriya, Keniya, Cənubi Sudan, Yəmən, CAR, Dominikan və s. ölkələrə sürtkü yağlarının ixracına başlayıb. Qeyd edək ki, "Alco" MMC tərəfindən keçən il ümumilikdə 46 min ton məhsul satışı həyata keçirilib və bunun 44 min tondan çox hissəsi dünyanın 35-dən artıq ölkəsinə satılıb.

Azərbaycanın sənaye zonalarında fəaliyyət göstərən avtomobil yığımı müəssisələrində də müsbət dinamika müşahidə olunur. Sənaye zonalarında ilk avtomobil yığılmasına 2018-ci ildə başlanılıb. Həmin il 712 ədəd avtomobil istehsal edilmişdisə, ötən il bu rəqəm 4,233-ə çatıb.

Rüstəm KAMAL,
"Azərbaycan"